BUREEL EN REDACTIE
DRUKKERIJ COLLÉE
— (Naaml. Maatsch.) —
TONGEREN.
Abonnementsprijs fr. 7.50
Telefoon 12
15 centiemen het nummer.
Postcheks rekening n° 84855.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

AANKONDIGINGEN :
Voor de aankondigingen buiten de provinciën Limburg en Luik, wenden men zich uitsluitend tot de *Agence Havas*, 13, Boulevard Adolphe Max BRUSSEL ; 8, Place de la Bourse PARIJS en 6, Bream's Buildings LONDEN. E. C. 4.

TONGEREN, 29 JULI 1922.

Gruwelijken Verjaardag.

Aanstaande Dinsdag, 1° Augustus, zal het acht jaar geleden zijn dat onze Belgische jongens naar den krijg zijn opgetrokken... dat de stormklok luidde boven dorpen en steden om de jongelingen onder de wapenen te roepen en den wereldoorlog in te luiden die 's anderendaags uitbarsten zou !

De vorige dagen reeds ging de gezichteinder zwanger van onheilspellende dingen... drie van onze milicieklassen waren al binnengeroepen... het loeide en orkaande allerwege, de wereld door.

Vrijdag avond, 31 Juli 1914, viel de vreeselijke tijding als een verpletterende donderslag overal binnen. 't Was slapenstijd, 9 1/2 ure, toen het akelig nieuws door onze straten dreunde en, angstig gejaagd van mond tot mond werd voortgeschreeuwd : « 't Is oorlog ! Nog tien milicieklassen moeten binnen »

Eenieder van ons herinnert zich nog welke ontsteltenis deze verschrikkelijke tijding in alle harten teweeg bracht ; hoe zij als een vernielende bom ontploffte in de huizen waar een zoon, een broeder, een echtgenoot moest optrekken ! Hoe er dien rampzaligen nacht aan geen slapen werd gedacht, maar hoe hij door moeders en vrouwen en kinderen weenend en snikkend werd doorgebracht !... O, die droeve angstvolle nacht, zal ons immer als een spookvisioen voor den geest blijven zweven !

In den morgend van Zaterdag 1 Augustus 1914 van 2 1/3 tot 3 ure, stormde de noodklok in al de dorpen ; het bonzend geluid joeg siddernd over het rustende landschap heen en rukte, als eene vervaarlijke nachtmerrie, de bevolking uit haren sluimer op. . Verschrikt sprongen de menschen op, snelden naar buiten... alles is stil en duister nog ; geen spoor van gloed langs de vier windstreken... En toch, angstiger, dringender stormt de klok gestadig voort... Maar zou de klokkenluider soms werkelijk kranksinnig zijn geworden, den toren zijn binnengebroken en nu met ijlenden geest er puilende oogen, schrikbeelden ziende uit vorige eeuwen, snokkend aan het zeel hangen ? Doch die droom is spoedig uit... de Jobstijding wordt op windvleugelen tot in de afgelegenste wijken voortgedragen... « 't Is oorlog !... Nog tien milicieklassen moeten binnen ! »

Wij herinneren ons nog hoe onze dappere jongens dien dag zijn heengegaan waar eer en plicht hen riepen. Wij herinneren ons nog den laatsten groet... den laatsten handdruk... den laatsten blik... en dan weg naar 't onbekende ! Hoe men alsdan de hoop koesterde dat de afwezigheid niet lang duren zou ; dat de corlogsbrand zich niet verder zou uitbreiden !

Helaas ! driemaal helaas ! hoe wreed zijn wij in onze verwachtingen teleurgesteld geweest ! O, hoeveel pijnlijker, hoeveel angstwekkender zou het scheiden geweest zijn, hadden wij alsdan de naaste toekomst kunnen doorpeilen ; hadden wij kunnen vermoeden welke langdurige en ijselijke wending de oorlog zou genomen hebben,

Vijf volle jaren zijn zoo voorbijgegaan !
Vijf jaren van wee en verschrikking !

Vijf lange jaren strijd zonder verpoozing, dag en nacht, met de reusachtigste veldslagen die de wereld ooit heeft gezien, met tienduizenden en honderdduizenden slachtoffers en niets is beslist in geen richting ; aan beide kanten ging men voort met overzwaki betrouwen de eindoverwinning te voorspellen...

Velen van degenen die wij kenden en liefhadden, en die wij vol hoop en moed zagen optrekken, zijn sedert als helden gevallen, gesneuveld op het bloedige oorlogsveld. Velen van hen hebben hunne haardstede niet meer weergezien. Zij liggen ergens begraven in een uithoek van het Vaderland, zonder dat een vriendenhart hun laatste stonde mocht opbeuren, of zonder dat een bloemenkrans hun laatste rustplaats siert !

O, wat al gebroken moederharten in zoovele jaren !... O moeders, o vrouwen, wat hebben wij deernis met uw schrijnend leed !

En toch, moed gehouden, arme moeders, vrouwen en kinderen, moed gehouden ! Zoekt uw troost in het gebed en smeekt den Heme om hulp en bijstand in deze hoogste beproeving.

En gij, wakkere jongens, die voor het Vaderland zijt gesneuveld, rust zacht in uw onbekende graftede ! Wij ontdekken vol eerbied en ontzag het hoofd voor uwen heldendood en groeten U van hier met heilige bewondering ! wij zullen uw aandenken met trotsche liefde bewaren !

De verjaring 4° Oogst. weze voor onze gevallen broeders een officiëele rouwdag.

Indien ik koning ware.

Een oude baroemde schrijver vertelt dat er eens over lang eenige mannen van een schip op een schoon groot eiland uitkwamen. Al gaande zegde een van hen tot de anderen : « Indien ik koning werd van dit eiland, dan zou ik alle bewoners daarvan gelukkig maken ; ik zou geene armen of rijken willen ; niemand mochte iets voor zijn eigen bezitten en dus ware alles voor allen en allen zouden tevreden zijn. Geene gendarmen, geene meesters of knechten, geen overheid... Een gezel onderbrak hem met een schaterlach en zegde : « Hola ! Vriend, gij zegt : geen overheid, geen meester, en toch zoudt gij de koning, de gebieder, de meester van alles en allen willen zijn. » Dat was raak en allen schoten aan 't lachen.

Dit vertelsel, lezers, is diepzinniger dan men zou meenen. De schrijver bedoelde toen de socialisten en bolchevikken van zijnen tijd, met hunnen mond vol schoone beloften, en heimelijke ophitserij en eigen heerschzucht.

Het is dus geene nieuwigheid die de soviets uitgevoerd hebben. Doch indien er vroeger tegenover dezulken veel meer bedaarde en verstandige menschen opstonden en hen werkdadig bekampten, is het nu het tegenovergestelde: de geest van gewaagde nieuwigheden, beknibbeling en gevaarvolle opstokerij, is meer in voege geraakt. Vele waar men den kop van deze principen heeft volgestoken zijn tegoeder trouw ; deze zijn te verschoonen ; maar de opstokers zelf, de leiders spelen een slecht, valsch en gevaarlijk spel.

Opzichtens de *godsdienst* schreeuwen zij dat zij goed katholiek zijn ; doch zij verwerpen de inrichting Gods der natuurlijke wet en alle overheid die volgens St-Paulus van God komt, de overheid van Kerk en Staat ; geene wetten of vonnissen zijn voor hen goed en rechtvaardig, dan wanneer zij die zelf volgens hunne goesting vinden.

Wat de *taalkwestie* betreft stoken zij de vlamingen op voor zoogezegde rechten, zoo ten uiterste gedreven dat zij niet alleen aan België maar ook aan het vlaamsche volk zelf groot nadeel brokkenen. Terzelfder tijd werken de « afscheidsgezinden » in tegenovergestelde richting in 't walenland en zoeken de walen op te hitsen.

Zij maken misbruik van de *geestdrift der jeugd*, die zonder ondervinding en overleg in 't vuur gejaagd wordt tegen de wijsheid der bedaarde menschen ; zij vreezen niet seminaristen en jonge priesters aan te zetten tegen hunne bisschoppen, kinderen tegen hunne ouders, schoolmeesters tegen hunnen burgemeester.

Het vierde gebod Gods « Eert vader en moeder » bestaat voor hen niet meer.

Eene zaak slechts temt die edelmoedige, onbaatzuchtige menschen, die martelaars die zoogezegd alles opofferen voor taal en volk, te weten als zij getroffen worden in hunnen geldbeugel. Dit werd eens te meer bestatigt in de zaak Daels ; die man had zijnen mond voorbij gepraat — en toen het Ministerie bestaande uit vlamingen en walen onder den druk der openbare meening tot eene beslissing genoodzaakt werd — toen hij zag dat het ernstig werd en gemeend was, trok den heldhaftigen H. Daels zijne stoute aantijgingen in en bood daarenboven nog zijne verontschuldigingen aan... *om zijn vet betaald postje te redden.* W.

Nog het geval Daels.

Wij hebben verleden week aan onze lezers medegedeeld dat professor Daels, op het Vlaamsch Katholiek Congres te Gent, met groote lichtzinnigheid tegen onze generaals een beschuldiging had uitgebracht die het hem onmogelijk is geweest goed te maken, en dat hij maar van stronger straf gevrijwaard bleef omdat hij die beschuldiging heeft ingetrokken en zijne verontschuldigingen heeft aangeboden ; ook omdat hij achter het front zich verdienstelijk heeft gemaakt door zijn toewijding aan de gekwetste soldat n.

De flaminganten gazetten kunnen de klinkende mulpeer niet verkroppen, die professor Daels door al de Ministers, de Vlaamsche zoowel als de Waalsche, werd toegediend. Op allerhande wijzen pogen zij hem wit te wasschen en trachten zij den indruk te geven dat deze er flink uit komt en dat dezen, die de woorden van den redenaar aan den kaak stelden, de overwonnelingen zijn.

Die bladen houden hun lezers voor den gek, want elk verstandig mensch zal oordeelen dat Dr Daels om de bewoordingen der nota van het Gouvernement niet lachen zal. Die bladen schrijven dat de Vlamingen « den strengen blaam » voor hun rekening nemen, doch de Vlamingen die weten dat minister Van de Vyvere de nota hielp opstellen, zullen overtuigd zijn dat het enkel op grootsprekerij uitkomt, om den indruk, door de nota verwekt, te verminderen.

De zaak Arthur Mulier

Onze lezers hebben voorzeker hooren spreken over de zaak Mulier. Dezen kerel die zich tijdens de bezetting onderscheidde door zijne activistische propaganda en zijne verstandhouding met den vijand, wordt door de flaminganten opgehemeld als een martelaar der Vlaamsche zaak, en door hen aanzien als een slachtoffer der... transkijtons !!!

Verleden Maandag verscheen Mulier voor het assisenhof der provincie Oost-Vlaanderen, om er rekenschap te geven over zijne anti-vaderlandsche daden tijdens den oorlog. Om onze lezers te laten oordeelen over de ongegrondheid der dwaze beweringen der flaminganten gazetten, deelen wij hieronder eenige uittreksels mede uit de beschuldigingsakte die op onpartijdige wijze de feiten ten laste van Mulier opgeeft :

De stichting der Duitsche Hoogeschool.

De akte van beschuldiging herinnert den verraderlijken inval der Duitschers in België, en het doel van den inval : de bepaalde inlijving van ons land bij het Duitsche rijk ; maar het Belgisch leger hield stand aan den Yzer, het Fransche aan de Marne en de onweerstaanbare overrompeling door de Duitschers gedroomd, ging veranderd worden in eenen eindeloozen positieoorlog. Het is dan dat het welvoorbereide politieke plan werd ten uitvoer gelegd : de vernietiging van België door verdeelthéid en verzwakking.

Het beste middel daartoe bleek voor de Duitschers het exploiteeren der taalkwestie, met de medewerking eener schaar extremistische activisten die, door het toekennen van allerlei gunsten, niet zouden aarzelen hun vaderland te verraden.

Reeds in Februari 1915 verscheen het verachtelijke blad « De Vlaamsche Post », met Duitsch geld gesticht door den Hollandschen dominée, Domela Nieuwenhuis Nygaerdt en waaraan meewerkten de activisten Leo Picard, Marcel Minnaert, Ben. Huybrechts en Jan Eggen, die later professors der Duitsche Hoogeschool zouden worden.

Het leitmotief was : Scheuring van den Haver ! Scheuring van België ! Verdwijning van den staat België ! Duitschland komt Vlaanderen redden uit zijnen nood ! De bezettende macht beschermde die propaganda en zou spoedig hare « genegenheid voor het Vlaamsche volk » betuigen door de stichting eener universiteit, die zij noemde Vlaamsche Hoogeschool, maar die alle Belgen, dien naam waardig, verfoeiden als de Duitsche Hoogeschool.

De oude professors weigerden in die universiteit te doceeren en men vindt slechts 7 leeraars : 5 Belgische verraders en 2 van Duitsche oorsprong, om hunne medewerking te verleenen aan den inrichter, von Dyck, die in deze hoogeschool « eene vaste burcht van het Germanendom » ontwaarde.

Bij de opening had men al de moeite van de wereld gehad om 35 leeraars te vinden : 15 Belgen, 14 Hollanders, 6 Duitschers, en van die 35 zouden er later 24 lid worden van den beruchten Raad van Vlaanderen.

Arthur Mulier verschijnt ten tooneele.

Tusschen de 36 eerste studenten de baanbrekers, zooals men ze later noemde, was de kandidaat in de rechten, Arthur Mulier, die spoedig eene eerste rol zou spelen onder zijne mede-studenten.

Ondertusschen is de opening der hoogeschool vergaderden de « baanbrekers » om te beraadslagen over de stichting van het door de Duitschers gewenschte « Algemeen Studentenverbond ». Voorafgaandelijk waren zij onder de leiding van Arthur Mulier, naar Oostacker gegaan om een bezoek te brengen aan den onlangs tot 3 jaren gevangenis veroordeelden pater Stracke.

Waar vergaderden de baanbrekers ? In het huis van Domela Nieuwenhuis, den stichter van de afschuwelijke « Vlaamsche Post ». Wie waren de stichters van het Studentenverbond ? Leeten, Macs, Arthur Mulier, Tack, Bod Van Genechten en andere. De algemeene stichtingsvergadering had plaats in het hoogeschoolgebouw zelf, op 27 Oktober 1916 en daar kwam het Verbond tot stand onder de benaming « Hou ende Trou ; Mulier werd voorzitter gekozen. Hij was 't die, wanneer het Studentenverbond op 19 December 1916 plechtig den Academischen Raad ontving en rector Hoffmann en de professoren « geluk wenschte » te zijn vooruitgegaan in den goeden weg.

De politiek van « Hou ende Trou » was die van het leeraarskorps, 't is te zeggen de Duitsche politiek, het eenig doelwit der activistische propaganda, voor dewelke 20 millioen uit de Belgische schatkist werd gestolen.

Op 21 Januari 1917 sluit « Hou ende Trou » zich aan bij de bulle van Borms en als voorzitter stuurt Arthur Mulier het telegram van gelukwenschen aan den man van de reis naar Berlijn.

Op 10 Maart 1917 sprak Mulier de redevoering uit bij de opening der Hoogere Handelsschool en kondigde er de stichting aan van den kring « Lodewijk De Raedt » tot studie van geschiedkundige, maatschapelijke en economische vraagpunten, waarvan Mulier de leiding nam. Op 20 Maart werd hij herkozen als Verbondsvoorzitter, bij welke gelegenheid hij weer het woord nam ; moedig, zegde hij, zullen wij ons ideaal werk voortzetten ; eens Vlaanderen « zelfstandig » zal het niet meer vergaan, bij gemis aan Vlaamschvoelende leiders.

De leiders waren de 200 schreeuwers die beweerd 4 millioen Vlamingen te vertegenwoordigen, op 4 Februari 1917 de « Raad van Vlaanderen » hadden gesticht ; het waren de afgevaardigden van den Raad, die op 3 Maart naar Berlijn waren vertrokken om aan den Rijkskanselier von Bettmann Hollweg de scheiding tusschen Vlaanderen en Wallonië te vragen ; en op 21 Maart riep de Raad van Vlaanderen de nem door den Rijkskanselier toegezegde scheiding uit. Dit organisme van verraad geniet al de sympathie van Mulier en wij zullen hem later zien optreden als verdediger dezer even schandalige als anti-vaderlandsche instelling.

De vervolging, tegen Arthur Mulier gericht, is gesteund op art. 118bis van het strafwetboek (besluit wet van 8 April 1917, hebbende kracht van gewijzigde gekregen 13 April daar op volgend). Al de bovenstaande feiten hadden plaats voor het besluit-wet en, aangezien in strafrechtwetten geen terugwerkende kracht hebben, kan Mulier er niet voor vervolgd worden.

Strafbare feiten.

Maar de volgende feiten zijn wel strafbaar en het was noodig bovenstaande te herinneren om het navolgende in zijn waar licht te doen uitkomen :

1. Op 22 April 1917 gaat Mulier naar Kortrijk, zijne geboortestad en houdt in de « Groeningherwacht » eene redevoering waarin hij zegt dat, nu voor Polen, Finnen, Ukrenïers en Ieren de dageraad der bevrijding gloort, het voor de Vlamingen eene misdaad tegen hun land en hun volk zou wezen ook niet luide hunne bevrijding te vragen.

2. Op 3 Mei 1917 spreekt hij over het activisme in de studentenafdeeling van het Algemeen Nederlandsch Verbond, niet om het te bekampen, maar om te zeggen dat zelfstandig Vlaanderen nu een vast ideaal is geworden.

En toch beweert hij nu, zich nooit met politiek te hebben bezig gehouden.

3. Wij weten evenwel dat in de vergadering van « Hou ende Trou », op 8 Juni 1917, onder voorzitterschap van Mulier, Bob Van Genechten voorstelt eene commissie te benoemen die zoo veel mogelijk in voeling zou blijven met den Raad van Vlaanderen.

Waarop Mulier eene motie deed stemmen voor het beginsel der vorming eener « politieke » studentencommissie en daarbij zegde, dat de commissie zich werkzaam toonen moest op gebied der Vlaamsch-nationale politiek en werkzaam bijdragen tot de « bestuurlijke en Staatkundige bevrijding van Vlaanderen ».

Voorzitter van die commissie was Mulier, secretaris Van Genechten, leden Demarrez, Wies Moens en A. Strijckers.

4. In Juli 1917 biedt Mulier zich aan voor de 1° proef doctoraat in de rechten en na dit diploom verworven te hebben, schrijft hij in het Almanak de Verlofuitgave, vier nummers.

Op 29 Augustus 1917, sticht hij het « bureel van inlichtingen » dat ten doel heeft de « verdachte elementen » onder de studenten op te sporen, dat zijn die welke zich niet aansloten bij « Hou ende Trou ».

Het beruchte eeuwfeest der Hoogeschool.

5. Als voorzitter van « Hou ende Trou » speelt Mulier de eerste viool bij de plechtige heropening der Hoogeschool op 16 Oktober 1917

De plechtigheden van het eeuwfeest der Hoogeschool hadden plaats op 8 November.

Op 26 Oktober 1917 richtte « De nieuwe Gentsche Courant » een oproep tot al de activisten om aanwezig te zijn en de overheden eerbiedig te ontvangen. Want daar waren : Vrijheer von Falkenhausen, gouverneur-generaal en een groot aantal Duitsche officieren in uniform.

Het programma was volledig : aanspraak van rector Hoffmann, antwoord van Zijne Excellentie den gouverneur-generaal en redevoering van Arthur Mulier in naam van het studentengild. En op de photografie, van de plechtigheid genomen, met Zijne eExcellentie, de officieren en de professors, heel het Duitsche gezelschap, staat Arthur Mulier in goede postuur, op eene eere-plaats.

En 's avonds van dien grooten dag richtte « Hou ende Trou » een feest in den schouwburg in, waar Mulier weer het woord nam, samen met Jan Wannya en René de Clercq.

6. En dat was nog maar het begin van het feest. Want 's anderendaags kreeg het studentenverbond zijn vaandel en trok men zingend door de stad Daarna, banket, onder voorzitterschap van Mulier, aan wiens zijden Ecker, voorzitter der Zivilverwaltung; prof. von Dyck, stichter der Duitsche Hoogeschool ; von Limburg Stirum, zoontje von Bissing en nog andere Duitschers.

't Was de president der Zivilverwaltung, die antwoordde op den vriendelijken heildronk van Mulier en die dronk op de leden van « Hou ende Trou » aan... de politiek van den overweldiger !

* * *

Het beeld van Rodenbach.

Punten 7 tot en met 9.

Op 26 Nov. 1917 stuurde Mulier een rekwest aan den Raad van Vlaanderen om te vragen het standbeeld van Rodenbach, van Roeselare naar Gent over te brengen, om het te plaatsen in de hoogeschool « dit nationale zinnebeeld. » En zou de Raad van Vlaanderen iets weigeren aan « Hou ende Trou ? » Het standbeeld werd naar Gent overgebracht.

In zitting van 12 December spreekt voorzitter Mulier weer tot de studenten en zegt hun, dat de oudere studenten den weg moeten wijzen aan de jongere. Wij moeten, zegt hij voort, gaan bij de stichting van het nieuwe Vlaanderen, wat betreft zijn economisch, bestuurlijk en verstandelijk bestaan.

10 dagen later proclameerde de Raad de politieke zelfstandigheid van Vlaanderen.

Op 1 Maart 1918 liep het mandaat van Mulier als voorzitter af en hij wordt vervangen door G. Van Tichelen ; maar 't is Mulier die de ziel blijft van « Hou ende Trou ». Het verslag der korpsvergadering van 7 Maart 1918 bewijst het.

Dosfel had een andere opvatting als die der extremisten van « Hou ende Trou ». Hij kwam er de stelling vooruitzetten, dat men zich niet volledig mocht alscheuren van België.

Mulier, die intusschen voorzitter van « Uilenspiegel » was geworden, een ander studentengild bestreed hardnekkig het voorstel van zijnen leeraar Dosfel, dat hij « achteruitkrabben » noemde.

Hij bekommert zich niet om de bestaande wettelijke toestanden. Wij kunnen niet meer achteruit, zegde hij, niet meer afbreken wat wij hebben opgebouwd ; de politieke zelfstandigheid dient zoo veel mogelijk versterkt door de binnenlandsche organisatie. Oproer is niet te vreezen, vermits alles moet verwezenlijkt worden onder de bezetting. Wat de wettelijkheid aangaat, de Duitschers bezitten de macht : die macht moeten zij, zeo veel mogelijk, op ons overbrengen.

En toch houdt Muller staande dat hij zich nooit met politiek bezig hield ! ! !

* * *

Steeds verder en verder.

10. Nieuwe vergadering der studenten op 18 Maart 1918 en weer neemt Mulier het woord om de studenten aan te zetten den ingeslagen weg voort te bewandelen.

Daar spreekt ook de activistische krijgsgevangene Rooms, die met toelating der Duitschers uit het kamp te Gottingen was gekomen om zijne studiën te Gent te doen, en nu komt zeggen dat gematigheid niet meer mogelijk is en men het radicaal standpunt moet innemen in de kwestie van den regeeringsvorm.

11. Intusschen hebben te Gent Wannyn, Minnaert, Plancquaert en andere verraders de « Nationalistische Voorwacht » gesticht. In haren oproep zegt zij : Allen op voor den souvereinen Staat Vlaanderen ; nationalisten, schaart u rond de zuiverste uitdrukking van het nationalisme.

Groote volksvergadering van die « Voorwacht » op Zaterdag, 23 Maart, te 8 uur 's avonds in de feestzaal van het Conservatorium. Wie zal de redenaar zijn ? Weer is het Mulier over « de rol der Hoogeschool in de verwezenlijking van den Staat Vlaanderen ».

En daar ontwikkelt hij het thema : Afscheuring van Vlaanderen van Wallonië ; aansluiting van Vlaanderen bij Nederland. De Duitschers zullen beschikken over Wallonië. Volgens het verslag der « Nieuwe Gentsche Courant » haalde Mulier den grootsten bijval.

12. Het is in het zog der « Jong Vlamingen » dat Mulier voortaan heel het studengild meesleept. 't Is bij die in zitting van 17 April 1918 aan « Hou ende Trou » voorstelt den « Raad van Vlaanderen » als hoogste gezag te erkennen.

Die motie werdt 19 April gestemd.

14. Op 10 Juni 1918 nieuwe vergadering. Mulier verdedigde er het principieel nationalistisch standpunt.

Maar hij stelt voor eene motie te sturen aan den Duitschen Rijkskanselier met betrekking op onze nationale bewering. Na eene lange bespreking werd in dien zin besloten en eene commissie benoemd, waartusschen andermaal Mulier.

De motie, opgesteld door Mulier en Van Tichelen werd aangenomen, nadat Mulier het woord «souverein» in den meest activistischen zin had toegelicht, met 52 stemmen tegen 27 en 3 onthoudingen.

* * *

De candidaat der geweldigen.

Op 19 Juni werd Mulier door de « intellectueelen » candidaat gesteld voor den Landelijken Raad van het Nationalistisch verbond.

Hij stond op de lijst met de radicalen : Stracke, Minnaert, Domela Nieuwenhuis, Joueckx, Plancquart en Godée Molsbergen.

Wat zegt hun Manifest ? Scheiding van den Haver ! Scheiding van Wallonië !

Op Zondag 16 Juni 1918 behaalde Mulier 1469 stemmen. Al de gekozenen, schreef Jan Wannyn in de « Vlaamsche Smeder » behooren

MENGELWERK VAN « *DE POSTRIJDER* »

— 41 —

LAMBRECHT VAN LOO

(Vervolg).

De heer van Schoorisse verschoot.

— Rampzalige, sprak hij tot zijn eigen. Zijn hare oogen misschien open gegaan ? Heeft de ellendeling haar misschien reeds half verstooten en verlaten ? Ongelukkige, ziedaar de straf harer ongehoorzaamheid !

Door nieuwsgierigheid geprikkeld, zag de ouderidder het kind strak in de oogen en vroeg eenigzins angstig.

— En waarom is moeder soms treurig, mijn kleine vriend ? Gij zijt toch immer braaf !

— Wel ja, antwoorde de knaap, en hij zette een aardig, scheef mondje, alsof hij zelve erg aan zijne eigene deugd twijfelde. Maar 't is dat toch niet, voegde hij er bij.

— Neen ? sprak Hugo minzaam en streelend. Is vader misschien boos op haar ?

— O neen. Want als moeder weent, en dat zij vader ziet, begint zij terstond te glimlachen.

De heer van Schoorisse keek star en somber voor zich :

— Waarom mag het dan zijn dacht hij. Om hare verlorene grootheid ? Om de vernedering harer kinderen ? Zij lijdt misschien gebrek ? Zij heeft slechts loon naar werken. Maar hare kinderen ?... Moeten zij, onschuldigen, voor hunne ouders boeten ?

Hij zuchtte en zweeg eenige oogenblikken, doch zijne nieuwsgierigheid liet hem geene rust. Hij wendde zich wederom tot den knaap, die verwonderd over zijne verstrooidheid, hem verbaasd aanzag.

— Hebt gij aan moeder nooit gevraagd waarom zij weent ?

— O ja, antwoordde Hugotje.

— En zegde zij niets ?

— Zij nam mij op den schoot en kuste mij zoo vurig, en zij vertelde dan ook van eenen tweeden vader die wij hadden. Die was zoo braaf en zoo goed, als deze die wij nu hebben, zegde moeder. Hij zou mij zoo gaarne zien, met mij spelen, en allerhande geschiedenissen verhalen van wondere ridders en aardige avonturen. Maar zij heeft dien vader eens verloren. Zij kan hem niet meer wedervinden en daarom is het dat zij dikwijls schreit.

Het gelaat van den grijzaard werd nog ernstiger. Hij zat gansch verstoord en lette op den kleinen Hugo niet meer. Deze stelde te vergeefs twintig verschillige vragen. Hij kreeg bijna geen antwoord. Eindelijk zette de heer van Schoorisse het kind op den grond, stond op en verwijderde zich met trage stappen en in diepe gedachten verzonken.

. . . . . .

Hugotje werd den ouden ridder hoe langer hoe liever. De goedheid, de bevallighéid, de levendigheid, en vooral de ontkiemende strijdlust en de ridderlijke geest van het kind bevielen hem uitermate. Daaraan herkende hij zijn bloed. Ook was de walg, die de zoon van zijnen aartsvijand, het kind zijner wederspannige dochter, hem op den eersten stond had ingeboezemd, al spoedig verdwenen en zij werden goede vrienden.

— Arm kind, dacht ridder Hugo dikwijls, terwijl hij den dartelenden knaap bezag, waarom zou ik u haten ? Welke schuld zoudt gij kunnen hebben aan zijn schelmstuk en hare ondankbaarheid ?., Hij is toch zoo moedig, zoo lieftallig. 't Is juist mijn kleine Koenraad. En hoe zeer hij mij toch mint ! 't Is alsof eene inwendige macht hem tot mij dreef ! alsof zijn bloed zijnen oorsprong herkende. Neen op u ben ik niet gram ; gij zijt nog zoo onnozel. Ik ben u lief. Maar haar, de ondankbare, haar, nooit !...

Hij fronste de wenkbrauwen, zijn voorhoofd trok dreigende rimpels en zijn oog gloeide van eenen somberen gloed.

Nochtans het gemoed van den heer van Schoorisse onderging allengskens eene merkelijke verandering. De liefde, die hij zijne dartelen en lieftalligen Hugo toedroeg, deed haren invloed ook ten voordeele van Godelieve gevoelen. Zijne gramschap tegen zijne dochter was zeer gestild en in eenen stond van goede luim ontsnapte hem nu en dan een woord van medelijden voor haar.

Doch men was nog ver van eene verzoening. 't Was enkel de natuurlijke liefde van den vader voor zijn kind, die stillekens het hoofd opheurde en nu en dan den strijd, soms eenen hevigen en hardnekkigen strijd, aanving, tegen den gekrenkten hoogmoed van den trotschen ridder.

Zekeren avond, het was reeds laat, wandelde Hugo van Schoorisse door de donkere straten van Gent. Hij draaide en doolde zoo wel, dat hij op de Meire uitkwam, rechtover, het huis van Lambrecht van Loo.

Er was nog licht binnen ; men zag het door de reten der vensterluiken.

Tegenstrijdige gedachten moesten in Hugo's hersens woelen. Nu eens verwijderde hij zich met haastige stappen van het huis zijner dochter en keerde dan langzaam wederom ; en eens naderde hij de deur, dan scheen hij ze te vluchten, als gave zij toegang tot eene plaats van ondergang en bederf.

— Ik, binnen treden ? morde Hugo, de armen kruislings over de borst gelagen en het oog ten gronde gericht Neen ik wil niet, ik zal niet ! Heeft zij mij niet verlaten, de ellendige ? Heeft zij mijn blazoen niet vernederd en mijnen ouden dag niet met schande overladen ? Neen, ik wil niet, ik zal niet gaan ! ..

Hugo vertrok, doch stond weldra wederom stil.

— En toch, ik wilde haar nog eens zien. Reeds zes jaren geleden ! Zij is toch mijn kind. En die kleine Machteld, waarvan Hugotje mij zoo dikwijls spreekt ! Zoo ik maar eens binnen ging ! .. Haar man is juist afwezig ; ik zag hem op wacht. Dat gehaat wezen zou ik toch niet ontmoeten.

Ja, ik zal gaan. Ik heb zoolang zooveel spijt en verdriet verkropt. Ik moet mijn hart eens ontlasten. Ik zal haar eens voor goed hare schande en hare ondankbaarheid voor oogen leggen.

Daarop stapte hij langzaam naar de deur en ging binnen.

Een liefelijk tooneel van huiselijk leven ontrolde zich voor zijne oogen.

Recht voor den ouden ridder, aan het uiteinde der ruime zaal waarin hij zich bevond, lag de kleine Hugo onder de tafel op den vloer. Zijn hoofd rustte op een schijf, voor de voeten van eenen hoogen, onvermoedelijken, houten draver. Tegen alle verrassing lag de blooie degen nevens zijne zijde.

Aan de volstrekte beweegloosheid van den knaap, aan zijne dicht gesloten vuisten, aan zijne kalme, rustige ademhaling, was het gemakkelijk om zien, dat de zware klassieke slaap die den geest der groote veldheeren dwags voor eenen beslissende zege komt verkwikken, ook de oogleden van den woelzieken jongen was komen betoeken.

Op tafel lag een lief, klein, engelenhoofdje, omkranst met blinkende lokken. In de zachte en bevallige trekken van dat schoon kind, dacht Hugo terstond, die zijner goede Geertrud zaliger te herkennen.

Rechts, nevens den haard, waar een lauw houtvuur zijnen weifelenden gloed met het dansend licht eener dompende olielamp paarde was er wat meer leven. In den hoek der schouw, in eenen kostelijken leunstoel, zat eene schoone jonge vrouw.

Haar gelaat was eenigzins bleek. Doch het was geene kwijnende, ziekelijke bleekheid, die den dood verraadt, die reeds langzaam en nog in 't bedoken, aan den boezem knaagt. De jonge vrouw was integendeel kloek en gezond. Hare bleekheid was eerder die zuivere marmerblankheid, waaraan de jonge, nog schuchtere moeders, dat betooverend waas van liefderijke zachtmoedigheid en stillenweemoed ontleenen, dat aan hun gelaat zooveel poëzij schenkt.

Godelieve, het was natuurlijk zij, scheen uiterst gelukkig. Haar blik glinsterde, en hare gelaatstrekken bewogen zich snel en levendig.

Immers op haren arm troonde een lieve kleinezuigeling met bekoorlijke blozende wangjes, en stralende oogjes, vol leven en vol vuur.

De moeder had het kind juist een net gekleurd nachtrokjen aangetrokken. Doch de kleine schelm had geenen lust om te slapen. Hij woelde onstuimig op moedersschoot, en zijne poesele handjes zochten immer hare zachte wangen te streelen.

Godelieve verweet hem met zachte strengheid en vroolijken ernst zijne onrust en zijne dartelheid. Zij riep het speelziek wichtje de teederste en liefderijkste scheldwoorden toe. En toch om het woelig kindjen te voldoen, deed zij het op hare knieën dansen en te paard rijden, schudde het heen en weder, stak het dan eenskiaps juichend in de hoogte en bleef alzoo met moederlijke bewondering, en glimlachte van zaligheid, het onschatbaar kroost eenigen tijd aanstaren.

Dit ging den kleinen Lambrecht uitermate. Hij gaf luider zijne tevredenheid te kennen door scherpe snijdende kreten en door schetterend gelach.

Dan werd de moeder als dronken van geluk. Zij klemde het wichtjen in de armen, prangde het met drift tegen de borst en overlaade zijn voorhoofd, lippen en wangen met honderd piepende kussen.

Wie zou het kunnen verwonderen dat Godelieve in dien zaligen stond de intrede haars vaders niet bemerkte ? Zij zag, hoorde, voelde niets dan haar kind. De overige wereld bestond voor haar niet meer.

Haar Lambrecht en zijne toekomst ! Ja zijne toekomst !...

Maar neen, daaraan zullen wij niet beginnen. Wie vond ooit het einde der schitterende droomen, der luisterrijke inbeeldingen eener jonge moeder !

Hugo aanschouwde eenigen tijd dit liefelijk tooneel in stilte. Hij naderde eindelijk. Het gerucht zijner stappen riep de jonge moeder tot haar zelven Zij kijkt verwonderd om en herkent terstond het streng gelaat van haren vader Hugo.

Godelieve springt recht. Nederig stapt zij tot den ouden ridder.

— Wees welkom, vader, sprak zij met hare zoete zilveren stem, die lichtelijk van aandoening beefde.

Hugo antwoordde niet. Hij bezag zijne dochter strak en boos. Dezen kon zijnen strengen blik niet onderstaan. Zij boog het hoofd en zocht een wijk, eene schuilplaats aan de rozige lippen van haar kind.

Hugo ging zonder een woord te spreken naar den zetel. Hij liet er zich invallen, leunde het hoofd op de eene hand en bleef alzoo, het oog ten gronde geslagen, in sombere stilzwijgendheid zitten.

Godelieve zette zich rechtover haren vader, aan den anderen kant van den haard.

De jonge vrouw wist niet wat denken. Dit onverwacht bezoek sloeg haar over het hoofd. Nu en dan beproefde zij om een woord te uiten. Het gebrand gelaat haars vaders, deed het iedere maal op hare lippen sterven.

Een diepe stilte heerschte in het vertrek. Alleen de kleine Lambrecht staakte nu en dan een wilden kreet van misnoegen, omdat zijne moeder zich niet meer zooveel met zijn persoontje bezighield.

Eindelijk plooide Hugo zijne lippen tot eenen schamperen grijnslach en sprak bitter en bijtend :

— Gij schijnt mij wel tevreden en gelukkig, mevrouw.

Godelieve hiet het hoofd op, maar sloeg het terstond weêr neder, als zij de uitdrukking van Hugo's gelaat had bemerkt.

— Ook, wat zoudt gij meer kunnen wenschen, vervolgde de ridder : schoone kinderen, een man naar eigen keus ! Wat geeft dan het misnoegen, van eenen ouden afgeleefden vader ? Wat geeft het dat hij ver troogt van smart, en verzinkt van schamte :

— O vader, antwoordde de jonge vrouw met vuur en zij zag den grijzaard vast in de oogen, hoe kunt gij mij zulke hardvochtigheid wijten ? Nog nooit kwam zulk afschuwelijk gedacht in mijnen geest !

— Hoor, hoor ! hernam Hugo, en de woede begon in zijne stem te spreken. Ware ik vreemd van u, iktoonde mij nog verstoord en verontwaardigd, omdat men zulke slechte meening van mij heeft durven opvatten.

— Vader hoe kunt gij zoolang op uw kind vergramd blijven ? Wist gij wat uwe misnoegdheid mij al heeft doen lijden !

— Zwijg, ellendige, riep Hugo opspringend van woede en dreigend de vuist ballend. Weg die tranen at ! Neem dat masker van droefheid en berouw van uw aangezicht ! Ah : nu zoudt gij janken en krijschen. 't Zal nu wel baten, als gij, eene ijlhoofdige en wispeltuige vrouw gelijk, het ouderlijk dak zijt ontvlucht ! als gij het blazoen uwer vaderen voor altijd hebt zoedeld en onteerd !

(Wordt vervolgd).